

Prima instanță; (Judecătoria Chișinău, sediul Central) M. Țurcanu
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto",
prin intermediul avocatului Cebotari Serghei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Miron Andrei împotriva
Societății cu Răspundere Limitată "Aliotauto" cu privire la încasarea sumei și dobînzii de
întîrziere și cererea reconvențională înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată
"Aliotauto" împotriva lui Miron Andrei cu privire la încasarea penalităților,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2018, prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de avocatul Cebotari Serghei în interesele Societății cu
Răspundere Limitată "Aliotauto",

c o n s t a t ă:

La 22 aprilie 2016 Miron Andrei a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva
Societății cu Răspundere Limitată "Aliotauto" cu privire la încasarea sumei și dobînzii de
întîrziere.

În motivarea acțiunii, Miron Andrei a menționat că la 26 decembrie 2015 a încheiat
cu Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto" contractul de locațiune, cu termen de
valabilitate pînă la 18 ianuarie 2016, în baza căruia urma să achite plata chiriei și suma
gajului în mărime de 600 de euro (12 000 lei) și să restituie autoturismul ce face obiectul
contractului.

De asemenea a relatat că pîrîtul la rîndul său era obligat să restituie suma gajului la
data încetării contractului.

Relevă că deși contractul a încetat la data de 18 ianuarie 2018, pîrîtul nu a transmis
gajul în ziua următoare și refuză să restituie suma gajului.

Reclamantul Miron Andrei solicită obligarea Societății cu Răspundere Limitată
"Aliotauto" de a restitui gajul în sumă de 12 000 lei, încasarea dobînzii de întîrziere în
sumă de 2 783.7 lei și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto" a înaintat cerere
reconvențională împotriva lui Miron Andrei cu privire la încasarea penalităților.

În motivarea cererii reconvenționale, Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto"
a menționat că la data de 26 decembrie 2015 a încheiat cu Miron Andrei contractul de

locațiune a automobilului de model Audi A5, cu termenul scadent la 18 ianuarie 2016.

Susține că în perioada exploatării de către Miron Andrei a autoturismului, ultimul a încălcat sistematic prevederile pct. 2.6.1 ale contractului de locațiune și anume faptul că nu a respectat regimul de viteză stabilit în condițiile contractuale și anume - pe traseele naționale de 125 km/h, iar prin localități de 85 km/h, care urma să fie constatat prin intermediul sistemului GPS.

La fel, a relatat că conform pct. 6.3.5 al contractului de locațiune, încălcarea prevederilor pct. 2.6.1 se sancționează cu 50 de euro pentru fiecare depășire de pînă la 20 km/h și respectiv în sumă de 100 de euro pentru fiecare depășire mai mare de 21 km/h.

Astfel, invocă faptul că pentru încălcările comise de Miron Andrei, s-a acumulat o penalitate de 18 250 de euro.

Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto" solicită încasarea de la Miron Andrei a penalității în sumă de 18 250 de euro, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 25 000 lei și a taxei de stat în mărime de 11 810 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Central din 27 septembrie 2017, acțiunea înaintată de Miron Andrei a fost admisă.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto" în beneficiul lui Miron Andrei suma de 12 000 lei cu titlu de gaj, suma de 2 783,70 de lei cu titlu de dobîndă de întîrziere și suma de 443,51 de lei cu titlu de taxă de stat.

Acțiunea reconvențională înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto" a fost respinsă.

La 26 octombrie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto" a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe și fără plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto" prin intermediul avocatului Cebotari Serghei, fiindu-i acordat termen pînă la data de 31 ianuarie 2018 pentru prezentarea apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 332,63 de lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2018, a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Cebotari Serghei în interesele Societății cu Răspundere Limitată "Aliotauto" din motiv că nu a lichidat neajunsurile stabilite în încheierea instanței de apel din 07 decembrie 2017.

La 22 februarie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto", prin intermediul avocatului Cebotari Serghei a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2018, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Recurentul Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto", în motivarea recursului a menționat că nu a recepționat încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel, or încheierea în cauză nu a fost reclamată de recurent, ceea ce nu poate fi considerat ca fiind recepționată.

Mai mult ca atît, susține că instanța de apel urma să expedieze o copie a încheierii și reprezentantului în vederea asigurării recepționării acesteia, ceea ce nu a fost făcut.

Consideră că prin neasigurarea recepționării încheierii recurate, instanța de apel a încălcat dreptul recurentului la apărare și la un proces echitabil, garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 01 februarie 2018, iar la 07 februarie 2018, reprezentantul recurentului a recepționat încheierea instanței de apel (f.d. 17 Vol. III).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 22 februarie 2018, în termen.

Potrivit prevederilor art. 426 alin (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Colegiul reține, ca la 26 octombrie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto", prin intermediul avocatului Cebotari Serghei a contestat cu apel nemotivat hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Central din 27 septembrie 2017, fără achitarea taxei de stat (f.d. 227 Vol. II).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto", fiindu-i acordat termen pînă la data de 31 ianuarie 2018 pentru prezentarea apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 332,63 lei, concomitent comunicîndu-i despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor în termenul stabilit.

Prin încheierea din 01 februarie 2018, Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit cererea de apel depusă de avocatul Cebotari Serghei în interesele Societății cu Răspundere Limitată "Aliotauto" din motiv că nu a lichidat neajunsurile stabilite în încheierea instanței de apel din 07 decembrie 2017 și anume nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată.

Colegiul consideră soluția instanței de apel drept una eronată, or instanța de apel s-a expus în privința restituirii apelului depus de Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto" cu încălcarea normelor de drept procedural și fără a elucida următoarele aspecte.

După cum s-a stabilit, Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto" a depus cerere de apel prin intermediul avocatului Cebotari Serghei.

La caz, instanța de recurs reține că deși prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, apelantului Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto", i-a fost acordat

termen pentru prezentarea apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat, la materialele cauzei lipsesc probe ce ar confirma recepționarea de către Societatea cu Răspundere Limitată "Aliotauto" sau de către avocatul Cebotari Serghei a încheierii menționate, respectiv ultimii nu au cunoscut despre acordarea termenului pentru lichidarea neajunsurilor, fapt ce indică că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 100 din Codul de procedură civilă, care reglementează comunicarea actelor de procedură.

Or, în conformitate cu art. 100 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

La materialele cauzei este anexată citația pentru ședința instanței de apel din 01 februarie 2018, expediată doar în adresa Societății cu Răspundere Limitată "Aliotauto", iar din cotorul de pe plic rezultă că aceasta nu a fost reclamată de către ultima, respectiv fiind returnată instanței de apel (f.d. 6 Vol. III).

Prin urmare, nu poate fi reținută concluzia instanței de apel expusă în încheierea recurată precum că procedura de înștiințare a părților la proces, inclusiv a apelantului, a fost respectată corespunzător, or aceasta contravine suportului probator prezent la materialele cauzei.

Mai mult, la actele pricinii lipsește dovada expedierii încheierii instanței de apel din 07 decembrie 2017 în adresa apelantului, precum și avocatului acestuia.

Art. 102 alin.(1) din Codul de procedură civilă stabilește că, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Iar în conformitate cu art. 105 alin. (1) și (5) Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmînează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmînează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmînează în același mod unui alt angajat, considerîndu-se recepționată de organizație.

Astfel, s-a stabilit cert că instanța de apel nu a respectat procedura de comunicare a actelor de procedură destinate apelantului.

Deci, Colegiul susține că astfel, recurentul s-a aflat în imposibilitate de a lua cunoștință de încheierea instanței de apel, prin care a fost stabilit termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Sub acest aspect și reieșind din constatările enunțate, Colegiul reține că examinarea chestiunii cu privire la restituirea cererii de apel fără înștiințarea legală a participanților la proces constituie o încălcare certă a procedurii și poate condiționa îngrădirea nejustificată a dreptului apelantului la un proces echitabil.

Prin urmare, la caz sunt întemeiate argumentele recurentului privind încălcarea de către instanța de apel a procedurii de comunicare a actelor de procedură.

În circumstanțele menționate și ținând cont de faptul, că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul părților la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului Societății cu Răspundere Limitată ”Aliotauto” de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Colegiul conchide de a admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată ”Aliotauto” prin intermediul avocatului Cebotari Serghei, a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2018 și a restitui cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la stadia de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată ”Aliotauto” prin intermediul avocatului Cebotari Serghei.

A casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Miron Andrei împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Aliotauto” cu privire la încasarea sumei și dobânzii de întârziere și cererea reconvențională înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Aliotauto” împotriva lui Miron Andrei cu privire la încasarea penalităților, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la stadia de primire a cererii de apel.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari